

שטיחים

יז. שטיחים של כלאים^(ב) הפרוסים על הרצפה, אם הם קשים ואין שערותיהם בולטות כלל, דינם כקשים ומותרים כשאין בשרו נוגע בהם. ואם יש בהם שערות קמנות והם קצת רכים, אסור לשבת עליהם גם אם אין בשרו נוגע בהם. ואם יש להם שערות ארוכות והם רכים ונכפפים ומחממים, אסורים מהתורה^(ג). ועמידה על גבי השטיח בהגלים יחפות נחשבת כבשרו נוגע בהם^(ד), וכן אם הילדים רגילים לשבת על השטיח במכנסיים קצרות וכיו"ב. אבל אם אין הולכים על השטיח אלא בנעליים מותר^(ה). ונראה שאין ראוי להשתמש בשטיח כלאים גם אם הוא קשה, מפני שמצוי שיושבים עליהם ילדים קטנים ובשרם נוגע בו, וכן יש ציצים הנמצאים בשולי השטיח ויכולים להכרך סביב האצבעות^(ו).

קשים. ולא דמי לערדלרין, דשם אין שייך כריכת נימא כלל. אמנם בשו"ת יד יצחק (גליק, ח"ב סי' רע"ח סק"ג) מתיר ללכת על שטיח העשוי מבלאות צמר ופשתן וארוג בחוטי פשתן, מפני שעור הרגל קשה ואינו נהנה. גם בספר מלבושי ישע (פ"ד הערה מ"ו) רצה לומר שהליכה ע"ג שטיח שעטנז אינה כהצעה, וגם כשבשרו נוגע בהם מותר. ובאמת לדעתו גם הנחת ידיו על הכלאים מותרת, (כנ"ל בהערה נ"ח). ונראה דלמעשה אין להתיר, מפני שהרבה פעמים הילדים יושבים עליו.

צה. דלא שייך הטעם של כריכת נימא, עיין בספר מלבושי ישע (פ"ד הערה מ"ו), ועיי"ש שדן כשהולך עליו עם גרביים האם יש חשש של כריכת נימא, שהרי בבגד הנמצא עליו ונכרך על הבגד נימת שעטנז נמי אסור (וכמש"כ בשו"ת גינת ורדים יו"ד כלל ר' סוף סי' י"ג).

צו. עיין לעיל (הערה מ') מש"כ בשם פסקי הרי"ד.

עב. הדבר מצוי כיום לפעמים שבסיס השטיח (דהיינו הרשת שעליה אורגים את השטיח) פשתן, או שיש חוטי פשתן לאורך או לרוחב השטיח לחיזוק השטיח, וחוטי אריגת השטיח או חלקם צמר.

עג. כ"כ בשו"ת שבט הלוי (ח"ו סי' קע"ב), ומש"כ שברכים זה מה"ת, תמה ע"ז במלבושי ישע (פ"ד הערה מ"ו) שהרי הצעה אסורה רק מדרבנן. ונראה שכוונתו דכיון שעולים סביב אצבעות רגליו, הוי כהעלאה דאסורה מה"ת לכמה פוסקים (כנ"ל בסעיף י"ח).

עד. ואע"פ שעור העקב ותחתית הרגל קשה ואינו נהנה מהכלאים (כדלקמן פרק ה' סעיפים ב' וד'), אין לסמוך על היתר זה בכלאים דאורייתא, דשמא יעלו השערות למעלה מהעקב (שו"ת שבט הלוי ח"ו סי' קע"ב). [ומוסיף שאם זה רק עשוי כלבדים, דלרוב הפוסקים זה רק כלאים דרבנן, אפשר להקל בכה"ג]. ובדרך אמונה (פ"י מכלאים בצה"ל אות קמ"ה) כתב דאפשר שאם בשרו נוגע בהם אסור שמא תיכרך לו נימא ואפי' הם

1234567

כ. שטיח המכוסה בניילון באופן שנימא אינה יכולה להכרך על בשרו כלל, אפשר שמותר להשתמש בו גם כשהוא רך, וצ"ע ע"י. עוד יש להסתפק כשיש כמה מצעות זה ע"ג זה והתחתון כלאים ואחד המצעות קשה כגון פלסטי קשיח, האם מותר לשבת על העליון^ה, ובפרט כשהמצע הקשיח כרוך סביב המזרון באופן שאין אפשרות של כריכת נימת שעטנו סביב בשרו או שבשרו יגע בכלאים.

מרדעת

אוצר החכמה

כא. מרדעת של חמור שהיא כלאים מותר לשבת עליה כשאינ בשרו נוגע בה^ט, ויש מתירים גם כשבשרו נוגע בה^פ.

פ"ט מכלאים). גם בשולחן גבוה (ש"א י"ט) מסיק שהסומך על הרא"ש ורבנו ירוחם לא הפסיד, ויש לו על מי לסמוך, ובפרט שע"פ רוב הרוכב לובש מכנסיים ואין בשרו נוגע במרדעת. ועיין בביאור הגר"א (ש"א סק"י) דאף דלא ס"ל כהרא"ש להתיר כשבשרו נוגע, מ"מ כיון דס"ל דדווקא כשהאדם ערום יש איסור כשנוגע בשרו בכלאים, (כדלעיל הערות מ"א ונ"ז), וזה אין שייך במרדעת, מותר לשבת על מרדעת בכל גווני. ועיין לעיל הערה נ"ז.

כשרוכבים על גמל, מניחים הרבה פעמים שטיחים או אריגים קשים על הגמל ויושבים ע"ז, ויתכן שיש בזה כלאים, ולכן יש להזהר להניח עליהם סדין לפני שרוכב, ובפרט כשרוכבים ילדים קטנים שרגליהם מגולות. ואפשר שגם למבוגרים ראוי להזהר מפני שמצויים הרבה חוטים שנפרדים מהשטיח או האריג ונכרכים על בגדיו.

עז. שו"ת שבט הלוי (ח"ז סי' קע"ב), דלא דמי לעשר מצעות זו ע"ג זו, דשם התחתון מגולה ויתכן שיכרך סביב בשרו, משא"כ בניד"ד. ועיין לעיל הערה מ"ב.

שטיח מקיר לקיר הדבוק לקרקע, יש בזה כמה צדדים להקל, דזה קשה, וזה כלאים דרבנן, וגם אין שייך בו כריכת נימא (שו"ת שרגא המאיר ח"ד סי' כ"ד, ועי"ש שמתיר גם לשבת עליהם כשבשרו נוגע בהם, דהו"ל ספיקא דרבנן).

עח. מלבושי ישע (פ"ד הערה מ').

עט. שו"ע (ש"א ח'), והוא כדעת הרמב"ם (פ"י הכ"ה) ושאר הראשונים (הנ"ל בהערה מ"א), שגם בקשה יש חשש של כריכת נימא על בשרו.

פ. הוא דעת הרא"ש (הל' כלאי בגדים סי' י') דדווקא בכרים וכסתות קשים אסור כשבשרו נוגע בהם, אבל במרדעת שהיא קשה מאד, אין חשש כריכת נימא כלל. וכ"כ רבנו ירוחם (ני"ט ח"ב), והרע"ב (כלאים פ"ט מ"ד), והר"ש סירליאו